

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Esbjerg Realskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 561026	Skolens navn: Esbjerg Realskole
----------------------	------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Berit Søndergaard Larsen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
15-11-2019	6.	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Berit Søndergaard Larsen
15-11-2019	6.	Kreativt design	Praktiske/musiske fag	Berit Søndergaard Larsen
15-11-2019	4.	Musik	Praktiske/musiske fag	Berit Søndergaard Larsen
15-11-2019	5. A	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
15-11-2019	4. A	Engelsk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
06-02-2020	8. A	Historie	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
06-02-2020	9. A	Biologi	Naturfag	Berit Søndergaard Larsen
06-02-2020	10. A	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
06-02-2020	10. B	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
06-02-2020	10. kl.	Matematik	Naturfag	Berit Søndergaard Larsen

06-02-2020	3. A	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
------------	------	-------	------------------	--------------------------

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Fredag den 15. november 2019

Valgfag i 6. kl. med skift hvert halve år

Billedkunst i 6. kl.

Stor aktivitet i lokalerne. En gruppe er i gang med en kæmpe baggrundsillustration til "De vise mænd". På skolen er der et fælles tema i udsmykningen op til jul – i år er det "Stjerner". Når den store baggrund er færdiggjort, skal elever fra 2. kl. sætte stjerner på himlen. Det er lidt uvant at arbejde på så stort et lærred, så malingen slipper alt for hurtigt op – og hvordan med overgangene fra et farvefelt til et andet?

Andre elever er i færd med at afslutte maleprojekter og dem, der er færdige, er gået i gang med udsmykning til biblioteket her op mod jul. De har fundet idéer på nettet og samtaler om, hvordan man så fører det ud i livet. Der overvejes mange ting omkring materialevalg, perspektiv og "hvordan får man det lige til at ligne".

Kreativt design i 6. kl.

Halvdelen af eleverne er ved at tage "symaskinekørekort", mens resten er ved at lave mønstre til at sy covers til deres bærbare computere. Der overvejes, måles og regnes: "Kan det nu passe, at min computer er 74 cm...?", "Hvordan får man stoffet til at være vinkelret i hjørnerne?" og "Hvilken model skal jeg vælge?". I lokalet med symaskinerne er der stor koncentration. Der øves på papir, der ubarmhjertigt afslører "slinger i valsen".

Lokalerne der arbejdes i er de lokaler, der anvendes af SFO'en om eftermiddagen.

Musik i 4. kl.

Klassen er i gang med forløb om klassisk musik. Timen startes op med at synge "Giv os lyset tilba-ge" med læreren ved klaveret. Efterfølgende synges "Jutlandia", hvor læreren akkompagnerer på guitar.

Tidligere har de snakket om Mozart og Beethoven. I denne time skal de lytte til og høre om Vivaldi. Eleverne undrer sig over, hvordan han fandt på at komponere "Forår". Kan man regne med, at det er "det rigtige"? Efter at have lyttet til "Forår" skal de prøve at stykke sammen, hvordan rækkefølgen er for forskellige delelementer af stykket – "Find historien i musikken" fra Gyldendals musikportal. Dette gøres i plenum. Afslutningsvist ses et klip fra filmen "Amadeus", hvor Mozart går op imod hofdigte-ren.

Dansk i 5.

Klassen er i gang med at se "Lykke-Per". Efter filmen er færdig laves en runde, hvor læreren spør-ger, hvilke danske film og Tv-serier, eleverne kender. Siger man pas, skal man sætte sig. Efter den lille "brain break", skal der arbejdes med forskellige fokusområder mht. filmen. Eleverne arbejder parvist som de sidder. Efter lidt tid snakker klassen i plenum om forståelsen af specifikke ord og be-greber – er det fx det samme at have succes og at være lykkelig? Eleverne er gode til at lytte til hin-anden og føre samtalen eller diskussionen videre "Jeg mener det samme som ..., men...".

I slutningen af timen skal der findes madpakker frem og synges fødselsdagssang. Mens der spises, fortæller eleverne om, hvad de skal lave i weekenden.

Engelsk i 4. a

Eleverne får introduceret opgaven – først på engelsk og derefter opsummeret på dansk. De har læst små tekststykker "Which food am I?" og skal nu læse højt for hinanden i makkerpar og parre de små tekststykker med en fødevarer. De skal som udgangspunkt hjælpe hinanden, men hvis det er for svært for begge, står læreren til rådighed for at hjælpe. Der er en positiv stemning i lokalet og de re-spekterer at tale lavmælt, så alle kan holde ud at være der. De er nysgerrige efter at vide, hvem jeg er og en pige erklærer højtlydt, at deres lærer er meget rar, at de hygger sig i klassen og samtidig lærer meget engelsk. Efter at have læst højt to og to, retter de opgaverne fælles på klassen.

Torsdag den 6. februar 2020

Historie i 8. a

Temaet er 1. Verdenskrig. Som opstart har der været fælles gennemgang med tavleundervisning, hvor Clio online har været basis. Der suppleres med Gyldendals e-bog "Historie", både for 7. og for 8., hvilket giver en god sammenhæng. Læreren er linjefagsuddannet og har en personlig interesse for såvel 1. som 2. Verdenskrig, så forløbet er gennemtænkt – også frem mod en evt. prøve i 9. kl., hvor han har gode erfaringer med at arbejde med krigene. Den aktuelle time er blevet indledt i klas-sen og efterfølgende har eleverne arbejdet i grupper om "1. Verdenskrig i store træk".

Biologi i 9. a

Eleverne er i gang med at filme fremlæggelser af en tværfaglig opgave. Overemnet er "Din og min CO2". En gruppe arbejder med "Det arktiske Ocean", hvor de undersøger levevilkårene for dyrelivet og hvilke konsekvenser temperaturstigninger har og i fremtiden vil få for dyrene og landene i og om-kring oceanet. De laver en Prezi-præsentation og ved hjælp af voice over formidler de deres viden. De har lavet en planche, hvor de viser området, de har fokus på. Læreren fungerer som vejleder i denne del af forløbet, men optakten har været at formidle den biologiske vinkel på klimaforandringer, så vægtningen på de tre fagområder kan blive så lige som

muligt.

Dansk i 10. A

Eleverne arbejder med novellen "Catwalk" af Jesper Wung-Sung. De har talt om danskfaglige begreber som optakt til novellearbejdet og skal nu arbejde i grupper eller individuelt med novellen. Der er fokus på personkarakteristik og de fantastiske elementer i novellen. Referencerne til dyr diskuteres ligesom de kommer omkring de sproglige virkemidler. Selve novellen findes på Gyldendals danskportal og opgaverne har de to dansklærere på 10. klasses trin lavet i fællesskab.

Dansk i 10. B

Klassen arbejder med novellen "Hovedet". De har været i gang med at omskrive de første 30 linjer af novellen for at få fokus på, hvad man kan gøre med sproget. I stedet for blot at læse om og se eksempler på brug af fx billedsprog, skal de selv anvende sproglige virkemidler og selv opleve, hvad det gør ved læseoplevelsen. De skulle starte med at fjerne alt billedsprog i novellens indledning, for at se, hvad der så "står tilbage". Efterfølgende taler de om kompositionen af novellen, hvor de repeterer kosmos-kaos-kosmos-modellen og berettermodellen. I klasselokalet hænger tre plancher med overskrifterne: "Realisme", "Unge problemer" og "Humor". Disse er fremstillet af eleverne selv og afslutningsvist henledes opmærksomheden på dem og novellen sættes i relation til de forskellige områder. De har læst novellen "Catwalk" og den sidste novelle de skal læse i forbindelse med Wung-Sungs forfatterskab er "Den sidste dag". De har endvidere set et interview med ham, hvor han bl.a. fortæller om sin inspiration og humoristiske vinkel på ellers seriøse temaer.

Matematik i 10. kl.

Læreren skriver en 2. gradsfunktion på tavlen og spørger, hvad eleverne ved om denne type funktion. Hun starter med at skrive elevernes bud og går over i "åben tavle", hvor de selv skal skrive kendetegn for funktionen. De skal tale om toppunktet og skal i første omgang finde toppunktet med hjælp fra GeoGebra. Efterfølgende skal de lære at finde toppunktet ved beregning. De får endvidere et eksempel fra virkeligheden for at kunne anvende den erhvervede viden. Til slut skal de arbejde med skriftlige opgaver med andengradsfunktioner. Opgaverne omhandler rødder og toppunktet og eleverne skal forholde sig til selve funktionsforskriften og hvad de kan "læse" ud fra den (a-, b- og c-værdierne).

Eleverne fra de to 10. klasser er delt ind på hold. Inddelingen sker før hvert nye tema påbegyndes og sker på baggrund af en test. Eleverne trives godt med denne inddeling, og det virker som om eleverne er meget trygge ved hinanden og læreren.

Dansk i 3. A

Der har været en episode i frikvarteret, som en af eleverne har brug for at få talt om i klassen og med læreren. Læreren repeterer regler og forventninger i forhold til frikvartererne og inddrager aktuelle historier for at illustrere, hvad det gør ved én, hvis andre bliver vrede og går imod én. Læreren minder dem også om den indre "pyt-knap", som gør at eleverne også ind imellem kan klare konflikter uden lærerens indblanding. Mange af eleverne vil gerne bidrage med deres syn på sagen og har mange gode intentioner og det er tydeligt, der er meget fokus på trivsel og omsorg for hinanden. De mindes om, at en sag tit har flere sider og om, hvor vigtigt det er, at lytte til hinandens version.

De har lavet "Bamse-historier", som de er meget spændte på at læse op, så snakken afsluttes med en

opsummering og de inddeles i 6 tilfældige grupper. De skal nu læse deres historier op i gruppen, mens de andre holder øje med, om reglerne for historien er overholdt. Læreren har lagt "benspænd" ind i den skriftlige opgave og det er det, de andre skal holde øje med. Endvidere er der fokus på at sætte punktum og at starte med stort bogstav bagefter. Grupperne sendes ud i aulaen en efter en og forsvinder ivrigt snakkende. En af drengene bliver frustreret over, at gruppeinddelingen er gået lidt galt – der er nogen, der alligevel har glemt deres nummer og er gået med den forkerte gruppe. Han bliver ked af det, og læreren sætter sig ned hos ham for at tale om det. De andre respekterer, at der skal tages specielt hensyn i denne situation og går i gang med at læse. De sidste 5 minutter samles de i klassen og læser et par af historierne højt.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Der er ingen tvivl om, at eleverne befinder sig godt på skolen, og det betyder, at deres mulighed for optimal udbytte af undervisningen helt klart er til stede. Man mærker hurtigt, at eleverne befinder sig godt med skolens tydelige holdning og faglige krav.

Observationer fra mine tilsynsbesøg:

Dansk i 5.

Klassen er i gang med at se "Lykke-Per". Efter filmen er færdig laves en runde, hvor læreren spørger, hvilke danske

film og Tv-serier, eleverne kender. Siger man pas, skal man sætte sig. Efter den lille "brain break", skal der arbejdes med forskellige fokusområder mht. filmen. Eleverne arbejder parvist som de sidder. Efter lidt tid snakker klassen i plenum om forståelsen af specifikke ord og begreber – er det fx det samme at have succes og at være lykkelig? Eleverne er gode til at lytte til hinanden og føre samtalen eller diskussionen videre "Jeg mener det samme som ..., men...".

Historie i 8. a

Temaet er 1. Verdenskrig. Som opstart har der været fælles gennemgang med tavleundervisning, hvor Clio online har været basis. Der suppleres med Gyldendals e-bog "Historie", både for 7. og for 8., hvilket giver en god sammenhæng. Læreren er linjefagsuddannet og har en personlig interesse for såvel 1. som 2. Verdenskrig, så forløbet er gennemtænkt – også frem mod en evt. prøve i 9. kl., hvor han har gode erfaringer med at arbejde med krigene. Den aktuelle time er blevet indledt i klassen og efterfølgende har eleverne arbejdet i grupper om "1. Verdenskrig i store træk".

Dansk i 10. A

Eleverne arbejder med novellen "Catwalk" af Jesper Wung-Sung. De har talt om danskfaglige begreber som optakt til novellarbejdet og skal nu arbejde i grupper eller individuelt med novellen. Der er fokus på personkarakteristik og de fantastiske elementer i novellen. Referencerne til dyr diskuteres ligesom de kommer omkring de sproglige virkemidler. Selve novellen findes på Gyldendals danskportal og opgaverne har de to danskklærere på 10. klassetrin lavet i fællesskab.

Dansk i 10. B

Klassen arbejder med novellen "Hovedet". De har været i gang med at omskrive de første 30 linjer af novellen for at få fokus på, hvad man kan gøre med sproget. I stedet for blot at læse om og se eksempler på brug af fx billedsprog, skal de selv anvende sproglige virkemidler og selv opleve, hvad det gør ved læseoplevelsen. De skulle starte med at fjerne alt billedsprog i novellens indledning, for at se, hvad der så "står tilbage". Efterfølgende taler de om kompositionen af novellen, hvor de repeterer kosmos-kaos-kosmos-modellen og berettermodellen. I klasselokalet hænger tre plancher med overskrifterne: "Realisme", "Unges problemer" og "Humor". Disse er fremstillet af eleverne selv og afslutningsvist henledes opmærksomheden på dem og novellen sættes i relation til de forskellige områder. De har læst novellen "Catwalk" og den sidste novelle de skal læse i forbindelse med Wung-Sungs forfatterskab er "Den sidste dag". De har endvidere set et interview med ham, hvor han bl.a. fortæller om sin inspiration og humoristiske vinkel på ellers seriøse temaer.

Dansk i 3. A

Der har været en episode i frikvarteret, som en af eleverne har brug for at få talt om i klassen og med læreren. Læreren repeterer regler og forventninger i forhold til frikvartererne og inddrager aktuelle historier for at illustrere, hvad det gør ved én, hvis andre bliver vrede og går imod én.

Efter at der er blevet taget hånd om situationen, er klassen klar til den planlagte danskfaglige aktivitet. De har lavet "Bamse-historier", som de er meget spændte på at læse op, så snakken afsluttes med en opsummering og de inddeles i 6 tilfældige grupper. De skal nu læse deres historier op i gruppen, mens de andre holder øje med, om reglerne for historien er overholdt. Læreren har lagt "benspænd" ind i den skriftlige opgave og det er det, de andre skal holde øje med. Endvidere er der fokus på at sætte punktum og at starte med stort bogstav bagefter. Grupperne sendes ud i aulaen en efter en og forsvinder ivrigt snakkende.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Det er tydeligt, at der også er stort fokus på fagligheden inden for det naturfaglige område, og også her mødes man af interesserede, opmærksomme og arbejdsomme elever, der med stor seriøsitet griber til arbejdet med de stillede opgaver og de forskellige projekter, som naturligt indgår i undervisningen. Det er meget karakteristisk, at når man er sammen med eleverne i lektioner, hvor der arbejdes i mindre grupper, så er alle engagerede, og der hersker en høj grad af selvdisciplin, så læreren kan koncentrere sig om at være underviser.

Observationer fra mine tilsynsbesøg:

Biologi i 9. a

Eleverne er i gang med at filme fremlæggelser af en tværfaglig opgave. Overemnet er "Din og min CO₂". En gruppe arbejder med "Det arktiske Ocean", hvor de undersøger levevilkårene for dyrelivet og hvilke konsekvenser temperaturstigninger har og i fremtiden vil få for dyrene og landene i og om-kring oceanet. De laver en Prezi-præsentation og ved hjælp af voice over formidler de deres viden. De har lavet en planche, hvor de viser området, de har fokus på. Læreren fungerer som vejleder i denne del af forløbet, men optakten har været at formidle den biologiske vinkel på klimaforandringer, så vægtningen på de tre fagområder kan blive så lige som muligt.

Matematik i 10. kl.

Læreren skriver en 2. gradsfunktion på tavlen og spørger, hvad eleverne ved om denne type funktion. Hun starter med at skrive elevernes bud og går over i "åben tavle", hvor de selv skal skrive ken-detegn for funktionen. De skal tale om toppunktet og skal i første omgang finde toppunktet med hjælp fra GeoGebra. Efterfølgende skal de lære at finde toppunktet ved beregning. De får endvidere et eksempel fra virkeligheden for at kunne anvende den erhvervede viden. Til slut skal de arbejde med skriftlige opgaver med andengradsfunktioner. Opgaverne omhandler rødder og toppunktet og eleverne skal forholde sig til selve funktionsforskriften og hvad de kan "læse" ud fra den (a-, b- og c- værdierne).

Eleverne fra de to 10. klasser er delt ind på hold. Inddelingen sker før hvert nye tema påbegyndes og sker på baggrund af en test. Eleverne trives godt med denne inddeling, og det virker som om eleverne er meget trygge ved hinanden og læreren.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Også inden for det praktisk-musiske fagområde er der fokus på at afvikle gode timer med høj faglighed. Jeg har overværet spændende, udbytterige og inspirerende timer inden for dette fagområde - og her var det altid utroligt nemt at komme i snak med eleverne, da aktiviteterne lagde naturligt op til samtale. Et gennemgående træk er, at elevernes glæde ved faget ikke er til at tage fejl af - hvilket helt klart bl.a. skyldes lærernes evne til at inspirere og vejlede. Faglokalerne er uden undtagelse lyse og indbydende, hvilket kun er befordrende for den gode stemning.

Observationer fra mine tilsynsbesøg:

Valgfag i 6. kl. med skift hvert halve år

Billedkunst i 6. kl.

Stor aktivitet i lokalerne. En gruppe er i gang med en kæmpe baggrundsillustration til "De vise mænd". På skolen er der et fælles tema i udsmykningen op til jul - i år er det "Stjerner". Når den store baggrund er færdiggjort, skal elever fra 2. kl. sætte stjerner på himlen. Det er lidt uvant at arbejde på så stort et lærred, så malingen slipper alt for hurtigt op - og hvordan med overgangene fra et farvefelt til et andet?

Andre elever er i færd med at afslutte maleprojekter og dem, der er færdige, er gået i gang med udsmykning til biblioteket her op mod jul. De har fundet idéer på nettet og samtaler om, hvordan man så fører det ud i livet. Der overvejes mange ting omkring materialevalg, perspektiv og "hvordan får man det lige til at ligne".

Kreativt design i 6. kl.

Halvdelen af eleverne er ved at tage "symaskinekørekort", mens resten er ved at lave mønstre til at sy covers til deres bærbare computere. Der overvejes, måles og regnes: "Kan det nu passe, at min computer er 74 cm...?", "Hvordan får man stoffet til at være vinkelret i hjørnerne?" og "Hvilken model skal jeg vælge?". I lokalet med symaskinerne er der stor koncentration. Der øves på papir, der ubarmhjertigt afslører "slinger i valsen".

Lokalerne der arbejdes i er de lokaler, der anvendes af SFO'en om eftermiddagen.

Musik i 4. kl.

Klassen er i gang med forløb om klassisk musik. Timen startes op med at synge "Giv os lyset tilbage" med læreren ved klaveret. Efterfølgende synges "Jutlandia", hvor læreren akkompagnerer på guitar.

Tidligere har de snakket om Mozart og Beethoven. I denne time skal de lytte til og høre om Vivaldi. Eleverne undrer sig over, hvordan han fandt på at komponere "Forår". Kan man regne med, at det er "det rigtige"? Efter at have lyttet til "Forår" skal de prøve at stykke sammen, hvordan rækkefølgen er for forskellige delelementer af stykket - "Find historien i musikken" fra Gyldendals musikportal. Dette gøres i plenum. Afslutningsvist ses et klip fra filmen "Amadeus", hvor Mozart går op imod hofdigteren.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Skolen følger Fælles Mål, og jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges af de oplevelser, jeg har haft i timerne, ved elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

Esbjerg Realskoles undervisningseffektstal for skoleåret 2018/19 ligger på 0,3, hvilket indikerer, at skolens elever har levet op til den forventelige faglige udvikling i forhold til den socioøkonomiske baggrund elevgruppen kommer fra. Jo højere tallet er over 0, jo bedre er skolen til at udvikle eleverne fagligt.

I henhold til Børne- og Undervisningsministeriets "skoletal for karakterer og overgange til ungdomsuddannelse" kan man for skoleåret 2018/19 se, at karaktergennemsnittet ved 9. kl. afgangsprøve ligger på 7,8 mod kommunegennemsnittet på 7,0 og landsgennemsnittet på 7,1. Desuden kan man se, at andelen af elever, der starter ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. og 10. kl. for Esbjerg Realskoles vedkommende er meget tæt på 100%.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Skolen følger Fælles Mål, og jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges af de oplevelser, jeg har haft i timerne, ved elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

Esbjerg Realskoles undervisningseffektstal for skoleåret 2018/19 ligger på 0,3, hvilket indikerer, at skolens elever har levet op til den forventelige faglige udvikling i forhold til den socioøkonomiske baggrund elevgruppen kommer fra. Jo højere tallet er over 0, jo bedre er skolen til at udvikle eleverne fagligt.

I henhold til Børne- og Undervisningsministeriets "skoletal for karakterer og overgange til ungdomsuddannelse" kan man for skoleåret 2018/19 se, at karaktergennemsnittet ved 9. kl. afgangsprøve ligger på 7,8 mod kommunegennemsnittet på 7,0 og landsgennemsnittet på 7,1. Desuden kan man se, at andelen af elever, der starter ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. og 10. kl. for Esbjerg Realskoles vedkommende er meget tæt på 100%.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Skolen følger Fælles Mål, og jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges af de oplevelser, jeg har haft i timerne, ved elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

Esbjerg Realskoles undervisningseffektstal for skoleåret 2018/19 ligger på 0,3, hvilket indikerer, at skolens elever har levet op til den forventelige faglige udvikling i forhold til den socioøkonomiske baggrund elevgruppen kommer fra. Jo højere tallet er over 0, jo bedre er skolen til at udvikle eleverne fagligt.

I henhold til Børne- og Undervisningsministeriets "skoletal for karakterer og overgange til ungdomsuddannelse" kan man for skoleåret 2018/19 se, at karaktergennemsnittet ved 9. kl. afgangsprøve ligger på 7,8 mod kommunegennemsnittet på 7,0 og landsgennemsnittet på 7,1. Desuden kan man se, at andelen af elever, der starter ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. og 10. kl. for Esbjerg Realskoles vedkommende er meget tæt på 100%.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

Skolen følger Fælles Mål, og jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges af de oplevelser, jeg har haft i timerne, ved elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

Esbjerg Realskoles undervisningseffektstal for skoleåret 2018/19 ligger på 0,3, hvilket indikerer, at skolens elever har levet op til den forventelige faglige udvikling i forhold til den socioøkonomiske baggrund elevgruppen kommer fra. Jo højere tallet er over 0, jo bedre er skolen til at udvikle eleverne fagligt.

I henhold til Børne- og Undervisningsministeriets "skoletal for karakterer og overgange til ungdomsuddannelse" kan man for skoleåret 2018/19 se, at karaktergennemsnittet ved 9. kl. afgangsprøve ligger på 7,8 mod kommunegennemsnittet på 7,0 og landsgennemsnittet på 7,1. Desuden kan man se, at andelen af elever, der starter ungdomsuddannelse 15 måneder efter 9. og 10. kl. for Esbjerg Realskoles vedkommende er meget tæt på 100%.

Noter fra mit tilsynsbesøg:

Historie i 8. a

Temaet er 1. Verdenskrig. Som opstart har der været fælles gennemgang med tavleundervisning, hvor Clio online har været basis. Der suppleres med Gyldendals e-bog "Historie", både for 7. og for 8., hvilket giver en god sammenhæng. Læreren er linjefagsuddannet og har en personlig interesse for såvel 1. som 2. Verdenskrig, så

forløbet er gennemtænkt – også frem mod en evt. prøve i 9. kl., hvor han har gode erfaringer med at arbejde med krigene. Den aktuelle time er blevet indledt i klassen og efterfølgende har eleverne arbejdet i grupper om "1. Verdenskrig i store træk".

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Igen vil jeg rette opmærksomheden mod de ovennævnte resultater fra afgangsprøverne i skoleåret 2018/19. Resultater som eleverne ikke ville kunne opnå uden en god, solid og kontinuerlig indsats fra både underviserne og eleverne selv.

Det er kendetegnende for skolen at lærerne har mødt mig med venlighed, imødekommenhed og et stort engagement. Timerne har gennemgående været velforberedte, spændende og er blevet afviklet i god ro og orden.

Alle undervisningslokaler fremtræder i fin stand - lyse, venlige og funktionelle - ligesom skolen som helhed emmer af at være et sted, hvor der foregår undervisning "til livet".

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Jeg tillader mig at henvise til den samlede erklæring samt nedenstående uddybninger.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Når jeg ser elever og lærere i den daglige undervisning er der mange små tegn på den demokratiske dannelse der foregår. Det er helt naturligt for dem at lytte til hinanden, og de er gode til at argumentere og debattere. De kender øjensynligt værdien af den gode og konstruktive dialog, samt ikke mindst den gode omgangstone, der hersker overalt på skolen. Der er ingen tvivl om, at eleverne er klar over, at dialog og argumentation er vejen frem mod gensidig forståelse.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det fremgår med al tydelighed, at skolen forbereder eleverne på at leve i et samfund baseret på frihed og folkestyre, hvor de grundlæggende menneskerettigheder er essentielle hjørnesten. Jeg ser udelukkende respekt udvist når jeg færdes rundt på skolen, respekt uanset køn, religion og etnicitet.

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

Det korte svar er, at drenge og piger i alle situationer og sammenhænge har de samme rettigheder og muligheder. Ligestillings- og fællesskabskulturen fremmes bl.a. ved at eleverne inddrages i beslutninger, hvor det er hensigtsmæssigt og muligt.

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Fra alle klasser fra 4.-9. er der valgt to elever til elevrådet.

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

19. Tilsynets sammenfatning

Tilsynet med Esbjerg Realskole har sit lovmæssige grundlag i Lovbekendtgørelse om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse LBK nr. 816 af 14/08/2019 .

Som sædvanlig vil jeg for en god ordens skyld indledningsvist fastslå, at jeg som tilsynsførende op-fylder kravene i kapitel 3 i ovennævnte lovbekendtgørelse, der bl.a. omhandler tilsynsførendes habilitet og faglige forudsætninger for at kunne gennemføre tilsynet samt vurdere skolens under-visningsmæssige tiltag. Jeg har desuden i 2015 gennemført certificeringskurset, og lever dermed op til kravet om at alle tilsynsførende skal være certificerede pr. 1. august 2016 (i henhold til "Bekendtgørelsen om valg og certificering af tilsynsførende ved frie grundskoler"). Siden sidst har jeg endvidere gennemført mit gencertificeringskursus, så min certificering nu er gældende frem til 2024. På gencertificeringskurset var der specielt fokus på grundpillerne for de frie skoleformer – herunder principperne for åndsfrihed og pædagogisk frihed – samt tegn på eksempelvis "skolens forberedelse af eleverne i forhold til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre".

Jeg har været tilsynsførende på Riberhus Privatskole i Ribe siden primo 2012 og frem til medio 2018, adspurgt af forstanderen på Rejsby Europæiske Efterskole, hvor jeg var og stadig er ansat som lærer. På nuværende tidspunkt er jeg udelukkende tilsynsførende på Esbjerg Realskole.

Som Esbjerg Realskoles tilsynsførende holder jeg mig løbende orienteret om skolens hverdag og aktiviteter gennem personaleintra, og suppleret med skolens hjemmeside giver det mig et godt ind-blik i skolens liv og virke. Før mine tilsynsbesøg orienterer jeg mig i årsplanerne, der ligger tilgængelige på skolens hjemmeside, og spørger ind til eventuelle afvigelser, jeg måtte observere. Lærerne oplever jeg som velforberejdede og med overblik over den undervisning, der skal foregå i den enkelte time. Der anvendes kompetencemål samt færdigheds- og vidensmål som beskrevet i Forenklede Fælles Mål.

Esbjerg Realskoles undervisningseffektstal for skoleåret 2018/19 ligger på 0,3, hvilket indikerer, at skolens elever har levet op til den forventelige faglige udvikling i forhold til den socioøkonomiske baggrund elevgruppen kommer fra. Jo højere tallet er over 0, jo bedre er skolen til at udvikle eleverne fagligt.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d skal jeg som tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst en hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere samt vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Jeg har besøgt skolen i efteråret, den 15. november 2019, og sidst på vinteren, nærmere bestemt den 6. februar 2020.

Fredag den 15. november 2019

Valgfag i 6. kl. med skift hvert halve år

Billedkunst i 6. kl.

Stor aktivitet i lokalerne. En gruppe er i gang med en kæmpe baggrundsillustration til "De vise mænd". På skolen er der et fælles tema i udsmykningen op til jul – i år er det "Stjerner". Når den store baggrund er færdiggjort, skal elever fra 2. kl. sætte stjerner på himlen. Det er lidt uvant at arbejde på så stort et lærred, så malingen slipper alt for hurtigt op – og hvordan med overgangene fra et farvefelt til et andet?

Andre elever er i færd med at afslutte maleprojekter og dem, der er færdige, er gået i gang med udsmykning til biblioteket her op mod jul. De har fundet idéer på nettet og samtaler om, hvordan man så fører det ud i livet. Der overvejes mange ting omkring materialevalg, perspektiv og "hvordan får man det lige til at ligne?".

Kreativt design i 6. kl.

Halvdelen af eleverne er ved at tage "symaskinekørekort", mens resten er ved at lave mønstre til at sy covers til deres bærbare computere. Der overvejes, måles og regnes: "Kan det nu passe, at min computer er 74 cm...?", "Hvordan får man stoffet til at være vinkelret i hjørnerne?" og "Hvilken model skal jeg vælge?". I lokalet med symaskinerne er der stor koncentration. Der øves på papir, der ubarmhjertigt afslører "slinger i valsen".

Lokalerne der arbejdes i er de lokaler, der anvendes af SFO'en om eftermiddagen.

Musik i 4. kl.

Klassen er i gang med forløb om klassisk musik. Timen startes op med at synge "Giv os lyset tilba-ge" med læreren ved klaveret. Efterfølgende synges "Jutlandia", hvor læreren akkompagnerer på guitar.

Tidligere har de snakket om Mozart og Beethoven. I denne time skal de lytte til og høre om Vivaldi. Eleverne undrer sig over, hvordan han fandt på at komponere "Forår". Kan man regne med, at det er "det rigtige"? Efter at have lyttet til "Forår" skal de prøve at stykke sammen, hvordan rækkefølgen er for forskellige delelementer af stykket – "Find historien i musikken" fra Gyldendals musik-portal. Dette gøres i plenum. Afslutningsvist ses et klip fra filmen "Amadeus", hvor Mozart går op imod hofdigteren (italiensk navn).

Dansk i 5.

Klassen er i gang med at se "Lykke-Per". Efter filmen er færdig laves en runde, hvor læreren spør-ger, hvilke danske film og Tv-serier, eleverne kender. Siger man pas, skal man sætte sig. Efter den lille "brain break", skal der

arbejdes med forskellige fokusområder mht. filmen. Eleverne arbejder parvist som de sidder. Efter lidt tid snakker klassen i plenum om forståelsen af specifikke ord og begreber – er det fx det samme at have succes og at være lykkelig? Eleverne er gode til at lytte til hinanden og føre samtalen eller diskussionen videre ”Jeg mener det samme som ..., men...”.

I slutningen af timen skal der findes madpakker frem og synges fødselsdagssang. Mens der spises, fortæller eleverne om, hvad de skal lave i weekenden.

Engelsk i 4. a

Eleverne får introduceret opgaven – først på engelsk og derefter opsummeret på dansk. De har læst små tekststykker ”Which food am I?” og skal nu læse højt for hinanden i makkerpar og parre de små tekststykker med en fødevare. De skal som udgangspunkt hjælpe hinanden, men hvis det er for svært for begge, står læreren til rådighed for at hjælpe. Der er en positiv stemning i lokalet og de respekterer at tale lavmælt, så alle kan holde ud at være der. De er nysgerrige efter at vide, hvem jeg er og en pige erklærer højtlydt, at deres lærer er meget rar, at de hygger sig i klassen og samtidig lærer meget engelsk. Efter at have læst højt to og to, retter de opgaverne fælles på klassen.

Torsdag den 6. februar 2020

Historie i 8. a

Temaet er 1. Verdenskrig. Som opstart har der været fælles gennemgang med tavleundervisning, hvor Clio online har været basis. Der suppleres med Gyldendals e-bog ”Historie”, både for 7. og for 8., hvilket giver en god sammenhæng. Læreren er linjefagsuddannet og har en personlig interesse for såvel 1. som 2. Verdenskrig, så forløbet er gennemtænkt – også frem mod en evt. prøve i 9. kl., hvor han har gode erfaringer med at arbejde med krigene. Den aktuelle time er blevet indledt i klassen og efterfølgende har eleverne arbejdet i grupper om ”1. Verdenskrig i store træk”.

Biologi i 9. a

Eleverne er i gang med at filme fremlæggelser af en tværfaglig opgave. Overemnet er ”Din og min CO₂”. En gruppe arbejder med ”Det arktiske Ocean”, hvor de undersøger levevilkårene for dyrelivet og hvilke konsekvenser temperaturstigninger har og i fremtiden vil få for dyrene og landene i og omkring oceanet. De laver en Prezi-præsentation og ved hjælp af voice over formidler de deres vi-den. De har lavet en planche, hvor de viser området, de har fokus på. Læreren fungerer som vejleder i denne del af forløbet, men optakten har været at formidle den biologiske vinkel på klimaforandringer, så vægtningen på de tre fagområder kan blive så lige som muligt.

Dansk i 10. A

Eleverne arbejder med novellen "Catwalk" af Jesper Wung-Sung. De har talt om danskfaglige be-greber som optakt til novellarbejdet og skal nu arbejde i grupper eller individuelt med novellen. Der er fokus på personkarakteristik og de fantastiske elementer i novellen. Referencerne til dyr diskuteres ligesom de kommer omkring de sproglige virkemidler. Selve novellen findes på Gyldendals danskportal og opgaverne har de to danskklærere på 10. klassetrin lavet i fællesskab.

Dansk i 10. B

Klassen arbejder med novellen "Hovedet". De har været i gang med at omskrive de første 30 linjer af novellen for at få fokus på, hvad man kan gøre med sproget. I stedet for blot at læse om og se eksempler på brug af fx billedsprog, skal de selv anvende sproglige virkemidler og selv opleve, hvad det gør ved læseoplevelsen. De skulle starte med at fjerne alt billedsprog i novellens indledning, for at se, hvad der så "står tilbage". Efterfølgende taler de om kompositionen af novellen, hvor de repeterer kosmos-kaos-kosmos-modellen og berettermodellen. I klasselokalet hænger tre plancher med overskrifterne: "Realisme", "Unge problemer" og "Humor". Disse er fremstillet af eleverne selv og afslutningsvist henledes opmærksomheden på dem og novellen sættes i relation til de forskellige områder. De har læst novellen "Catwalk" og den sidste novelle de skal læse i forbindelse med Wung-Sungs forfatterskab er "Den sidste dag". De har endvidere set et interview med ham, hvor han bl.a. fortæller om sin inspiration og humoristiske vinkel på ellers seriøse temaer.

Matematik i 10. kl.

Læreren skriver en 2. gradsfunction på tavlen og spørger, hvad eleverne ved om denne type funktion. Hun starter med at skrive elevernes bud og går over i "åben tavle", hvor de selv skal skrive kendetegn for funktionen. De skal tale om toppunktet og skal i første omgang finde toppunktet med hjælp fra GeoGebra. Efterfølgende skal de lære at finde toppunktet ved beregning. De får endvidere et eksempel fra virkeligheden for at kunne anvende den erhvervede viden. Til slut skal de arbejde med skriftlige opgaver med andengradsfunktioner. Opgaverne omhandler rødder og toppunktet og eleverne skal forholde sig til selve funktionsforskriften og hvad de kan "læse" ud fra den (a-, b- og c- værdierne).

Eleverne fra de to 10. klasser er delt ind på hold. Inddelingen sker før hvert nye tema påbegyndes og sker på baggrund af en test. Eleverne trives godt med denne inddeling, og det virker som om eleverne er meget trygge ved hinanden og læreren.

Dansk i 3. A

Der har været en episode i frikvarteret, som en af eleverne har brug for at få talt om i klassen og med læreren. Læreren repeterer regler og forventninger i forhold til frikvartererne og inddrager aktuelle historier for at illustrere, hvad det gør ved én, hvis andre bliver vrede og går imod én. Læreren minder dem også om den indre "pyt-knap", som gør at eleverne også ind imellem kan klare konflikter uden lærerens indblanding. Mange af eleverne vil gerne bidrage med deres syn på sagen og har mange gode intentioner og det er tydeligt, der er meget fokus på trivsel og omsorg for hinanden. De mindes om, at en sag tit har flere sider og om, hvor vigtigt det er, at lytte til hinandens version.

De har lavet "Bamse-historier", som de er meget spændte på at læse op, så snakken afsluttes med en opsummering og de inddeles i 6 tilfældige grupper. De skal nu læse deres historier op i gruppen, mens de andre holder øje med, om reglerne for historien er overholdt. Læreren har lagt "benspænd" ind i den skriftlige opgave og det er det, de andre skal holde øje med. Endvidere er der fokus på at sætte punktum og at starte med stort bogstav bagefter. Grupperne sendes ud i aulaen en efter en og forsvinder ivrigt snakkende. En af drengene bliver frustreret over, at gruppeinddelingen er gået lidt galt – der er nogen, der alligevel har glemt deres nummer og er gået med den forkerte gruppe. Han bliver ked af det, og læreren sætter sig ned hos ham for at tale om det. De andre respekterer, at der skal tages specielt hensyn i denne situation og går i gang med at læse. De sidste 5 minutter samles de i klassen og læser et par af historierne højt.

I september blev der afholdt en pædagogisk weekend med hele personalet og bestyrelsen, hvor temaet var skolens udviklingsproces. Der var på forhånd udvalgt 8 fokusområder, som der så blev arbejdet med i forskellige grupper. Herefter arbejdede grupperne videre med deres område i løbet af skoleåret. I løbet af året var det et fast punkt på lærerrådsmøder og pædagogernes møder, hvor alle blev orienteret om gruppernes status undervejs i arbejdsforløbet. I løbet af året kunne der således laves fælles beslutninger om implementering i skolens hverdag. Indsatsområderne er følgende: "Kollegial sparring og kompetenceudvikling", "Udvikling af fagligheden", "Mødevirksomhed", "Læringsrum", "Videndeling", "Fælles aktiviteter", "Ro i hverdagen", "Venskabsklasser".

Hvad donationer angår har skolen i indeværende skoleår modtaget 20.000 kr. fra Esbjerg Fonden.

I henhold til § 9 a skal jeg varetage tilsynet med, "at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Min oplevelse er, at undervisningen generelt er klart struktureret med tydelige mål og relevant indhold. Timerne har gennemgående været spændende og er blevet afviklet i god ro og orden. Der anvendes såvel analoge som digitale læremidler, og hvad angår den faglige og pædagogiske kvalitet af disse, er det tydeligt, at skolen prioriterer dette højt og ofte køber nyt. Lektionerne er ofte bygget op over en kendt "skabelon", hvilket giver en stor andel af tid til reel læring. Dog ser jeg også, at der er plads til spontane ændringer i planerne. Jeg oplever, der er en god variation i organisationsformerne – der anvendes klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde og individuelt arbejde afstemt efter lektionens eller forløbets indhold og mål. Eleverne bytter pladser i løbet af året og får dermed lejlighed til at samarbejde på kryds og tværs. I al undervisning finder der også en høj grad af socialisering sted. Eleverne er hele tiden i færd med at øve sig i at samarbejde, herunder at lytte til andre og selv ytre sig samt at give og modtage respons. Der er en høj grad af respekt i alle relationer og der udtrykkes tydelige forventninger om, at der skal være plads til alle. Differentieringen i undervisningen sikres ofte ved forskellig grad af støtte samt forskellige krav. Eleverne har gode og tillidsfulde relationer indbyrdes og i forhold til lærerne. Det er tydeligt, at eleverne (og lærerne) holder af deres skole – hvilket de også ofte siger direkte til mig.

Mit tilsyn i skoleåret 2019/20 har igen vist mig, at Esbjerg Realskole pædagogisk set er i fin form. Lærerne og deres betydning for det gode undervisningsmiljø kan ikke overvurderes. Jeg henviser her til mine noter fra tilsynsbesøgene og glæder mig desuden over, at alle ansatte så engageret har deltaget i tilsynet ved åbne, seriøse og givtige samtaler om skolens pædagogiske virke. Dette har betydet, at vilkårene for mit tilsyn har været

optimale, hvilket jeg gerne vil takke alle på skolen for.

Venlig hilsen

Berit Søndergaard Larsen